

KATUSUUNNITELMASELOSTUS

sivu 1(7)
9.1.2026

Kohteen nimi:	Asemakeskuksen alueen katu- ja ympäristösuunnittelu
Hanketunnus:	LYK 2025_0013
Selostuksen laati:	WSP Finland Oy
	Perttu Mäkäraäinen, projektipäällikkö / pvm: 16.01.2026
Selostuksen hyväksyi:	Oulun kaupunki, yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut
	Kari Kreus, projekti-insinööri / pvm: 16.01.2026
	Ville Sorvali projekti-insinööri / pvm: 16.01.2026

Suunnitelman kuvaus

Nykytilanne

Suunnittelukohde sijaitsee Vaaran (2) ja Raksilan (12) kaupunginosissa.

Alueella on voimassa olevat asemakaavat 564–379, 564–618, 564–1686, 564–2425 ja 564–1197.

Suunnittelualueella on ollut käynnissä asemakaavamuutos (kaavatunnus 564–2608). Kaavaehdotus on ollut nähtävillä 27.5.-26.6.2025 (yhdltk 13.5.2025 § 229). Asemakaava hyväksytty (Kv 6.10.2025 § 74). Hyväksymispäätöksestä on valitettu Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen.

Suunnittelualueeseen kuuluu Ratakatu välillä Saaristonkatu–Tehtaankatu, Topinkatu välillä Ratakatu–Syrjäkatu, Ratakuja ja Asemanraitti.

Suunnittelualue rajoittuu katujen osalta nykyisen asemakaavan ja Asemakeskuksen alueen asemakaavan muutosehdotuksen mukaisiin katualueen rajoihin.

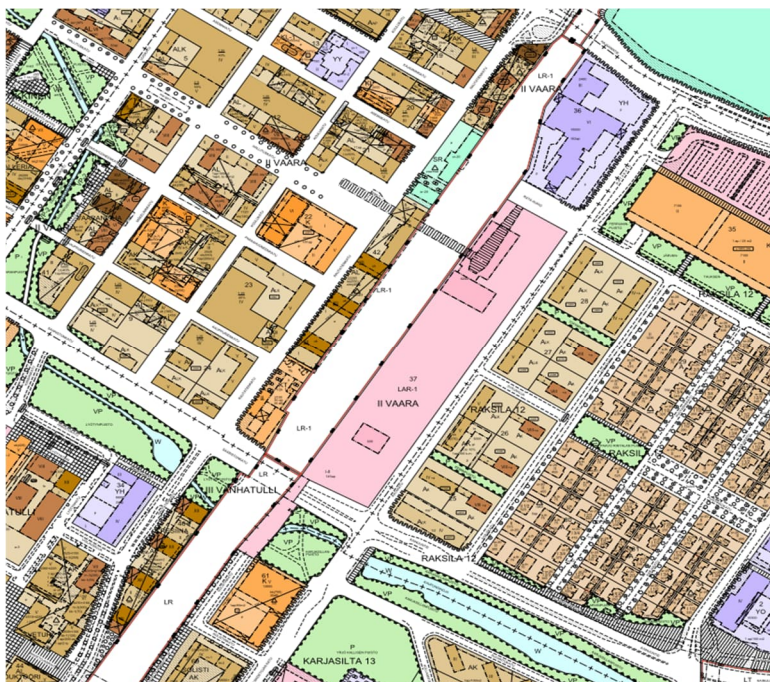
Katualueen leveys Ratakadulla on noin 35 metriä, Ratakujalla 26 metriä, Asemanraitilla 10 metriä ja Topinkadulla 12 metriä.

KATUSUUNNITELMASELOSTUS

sivu 2(7)
9.1.2026

Kuva 1. Suunnittelualue opaskartalla

Kuva 2. Ote ajantasa-asemakaavasta

KATUSUUNNITELMASELOSTUS

sivu 3(7)
9.1.2026

Kuva 3. ote hyväksytystä asemakaavasta (Kv 6.10.2025 § 74)

Nykyisellään Ratakatu on kaksisuuntainen, 4-kaistainen katu. Ratakatu toimii alueen kokoojakatuna ja palvelee sekä yleistä ajoneuvo- ja joukkoliikennettä että jalankulkua ja pyöräilyä. Kadun molemmin puolin on yhdistetyt jalankulku- ja pyöräilyväylät, jotka on erotettu ajoradasta reunakivellä ja kadun itäpuolella myös välikaistalla. Kadulla on katupuita välikaistoilla ja jalankulku- ja pyöräilyväylien laidoilla. Kadun ajoradan leveys on noin 14 metriä ja yhdistettyjen jalankulku- ja pyöräilyväylien leveys on noin 3 metriä. Kadun itäpuolella sijaitsee nykyinen pyöräilyn pääreitti.

Topinpuisto on puistoalueeksi kaavoitettu alue, jossa sijaitsee Ratakadun ja Syrjäkadun välillä 3–4 metriä leveä jalankulku- ja pyöräilyväylä, joka toimii myös ajoyhteytenä korttelin 28 tontille 190 ja korttelin 27 tontille 186 Ratakadun suuntaan ja korttelin 28 tontille 192 Syrjäkadun suuntaan.

Ratakadun ja Topinpuistossa olevan nykyisen väylän pintarakenteena on asfaltti. Katuviheralueilla on nurmetusta sekä nykyisiä lehti- ja havupuita sekä lehtipensaita. Katujen jalankulkuväylät ovat asfalttipintaiset.

Ratakadulla suunnittelualueen molemmissa päissä on suojatiet sekä liikennevalo-ohjatut liittymät. Suojateitä on Ratakadulla myös linja-autoaseman ja matkahuollon liittymien kohdalla.

Alueella on nykyisin voimassa 40 km/h aluenopeusrajoitus.

KATUSUUNNITELMASELOSTUS

sivu 4(7)
9.1.2026

Nykyinen katuvalaistus sijaitsee Ratakadulla ajoradan molemmilla puolilla ja Topinpuistossa valaistus sijaitsee väylän eteläpuolella.

Ratakadun katualueella ja Topinpuiston puistoalueella on hulevesiviemäröinti. Kaduilla vedet ohjautuvat reunakivien vieressä oleviin hulevesikaivoihin, josta vedet ohjautuvat hulevesiviemäriin.

Suunnittelualueella sijaitsee myös nykyisiä vesijohtoja ja viemäriputkia, kaukolämpöputkia, liikennevalo-, sähkö- ja tietoliikennekaapeleita.

Suunnitelman sisältö

Yleistä

Suunnitelman mukaan Ratakatu peruskorjataan välillä Saaristonkatu- Tehtaankatu ja Topinkatu välillä Ratakatu- Syrjäkatu. Peruskorjaus käsittää ajoratojen ja jalkakäytävien sekä pyöräilyväylien rakennekerrosten ja pintarakenteiden, katuviherrakenteiden ja katuvalaistuksen uusimisen sekä kadun hulevesien johtamis- ja käsittelyrakenteiden rakentamisen, että vesihuolto- ja hulevesilinjojen uusimisen.

Katusuunnittelun kanssa samaan aikaan suunnittelualueelle laaditaan asemakaavan muutosta (kaavatunnus 564–2608) Asemakeskuksen alueelle ja suunnitelmia rata-alueella sijaitsevalle henkilöratapihalle ja Terminaalirakennukselle sekä Solistinkadulle, joihin katusuunnitelmaratkaisut yhteensovitetään.

Peruskorjauksen yhteydessä suunnittelualueella saneerataan myös vesihuolto-, kaukolämpö-, sähkö- ja tietoliikenneverkkoja.

Kadun liikennejärjestelyperiaatteet

Suunnitelmassa Ratakadulle esitetään 14,50–18,75 metriä-, ja Ratakujalle 16 metriä leveää asfalttipintaista ajorataa sekä Topinkadulle 5,0 metriä leveää asfalttipintaista kiinteistöjen ajoyhteyttä. Ratakadun ja Ratakujan ajoradat esitetään rajattavaksi reunakivellä. Asemanraitille esitetään 3,0 metriä leveää kaksisuuntaista asfalttipintaista pyöräilyväylää ja 2,9 metriä leveää luonnonkivipintaista jalkakäytävää, jotka erotetaan 2,5 m leveällä välikaistalla. Välikaistalle esitetään katuviherrakenteita ja katukalusteita.

Ratakadulla Saaristonkadun ja Ratakadun liittymässä kaistajärjestelyt säilyvät ennallaan. Ratakujan ja terminaalin linja-autoliittymän kohdalle toteutetaan erilliset vasemmalle kääntymiskaistat pohjoisen suuntaan ajettaessa. Ratakadun kulkusuunnat erotetaan keskisaarekkeilla. Ratakadun itäiselle laidalle toteutetaan 0,2 m leveällä kiveyspintaista erotuskaistalla erotetut 2,10 m leveä asfalttipintainen jalkakäytävä ja kaksisuuntainen 2,50 m leveä asfalttipintainen pyöräilyväylä. Ratakadun länsipuolelle esitetään 3–4 m leveä asfaltti-/kiveyspintainen jalkakäytävä. Jalkakäytävät

KATUSUUNNITELMASELOSTUS

sivu 5(7)
9.1.2026

merkitään liikennemerkein. Ratakadulle esitetään terminaalirakennuksen kohdalle ajoradan länsipuolelle taksiasema. Lisäksi Ratakadulle suunnitelmassa esitetään Tehtaankadun liittymän eteläpuolelle, ajoradan itä- ja länsipuolelle, linja-autopysäkkisyvennykset, jotka mitoitetaan kahdelle telilinja-autolle ja linja-autolle. Pysäkit varustetaan katoksin.

Asfalttipintainen Ratakuja esitetään suunnitelmassa linja-autoterminalin ulosajoyhteydeksi ja pysäköintilaitokseen sisäänajoyhteydeksi. Kadun eteläreunaan sijoittuu 3,5 m leveä kiveyspintainen jalkakäytävä. Ratakujan kulkusuunnat erotetaan keskisaarekkeella. Ratakujan kautta on lisäksi ajoyhteys Solistinkadulle.

Topinkatu suunnitellaan 5,0 metriä leveänä asfalttipintaisena kaksisuuntaisena kiinteistöjen ajoyhteytenä. Liikenne Topinkadun varren kiinteistöille käännetään kulkemaan Syrjäkadun kautta. Topinkadun läntisimpien kiinteistöjen liittymien ja Ratakadun välinen osuus muutetaan yhdistetyksi jalankulku- ja pyöräväyläksi, jonka leveys on 3,5 m.

Liikennevalot uusitaan nykyisissä liikennevalo-ohjatuista liittymissä, joiden lisäksi toteutetaan kaksi uutta liikennevalo-ohjattua liittymää, jotka sijoittuvat Ratakadulle Ratakujan liittymän kohdalle ja terminaalirakennuksen linja-autoliittymän kohdalle.

Suunnittelualueella nopeusrajoitukset säilyvät nykyisellään, pois lukien Solistinkatu muutetaan hidaskaduksi ja sen nopeusrajoitus alennetaan 30 km/h.

Ratakadun ja Saaristonkadun liittymän nykyisen portaalin sijainti ja viitoituskohteet muuttuvat. Lisäksi suunnittelualueelle tulee viisi uutta portaalia, kolme Ratakujan liittymän kohdalle ja kaksi terminalin linja-autoliittymän kohdalle.

Esteettömyys

Suunnitelmaratkaisut Ratakadun joukkoliikennepysäkeiltä, Ratakujan kautta Solistinkadun varrella sijaitsevalle kävelytunnelin sisäänkäynneille ja Asemanraitin jalkakäytävä laaditaan esteettömyyden erikoistason vaatimusten mukaisesti. Muualla suunnittelualueella noudatetaan esteettömyyden perustason vaatimuksia.

Ratakadulla sijaitsevilta joukkoliikennepysäkeiltä esitetään kävelytunnelin ja terminalin sisäänkäynneille ohjausraidat.

Suunnittelukohteen esteettömyystarkastelu perustuu kaupungin katusuunnitteluohjeeseen. Mm. suojatieylityksien kohdat varustetaan varoituskiveyksillä sekä suojateiden kohdalla reunakiven etureunan korkeus on 0 cm ja takareunan korkeus 2 cm. Eri pinnoitemateriaaleilla ohjataan jalankulkijat kulkemaan niille osoitettuja jalkakäytäviä pitkin.

KATUSUUNNITELMASELOSTUS

sivu 6(7)
9.1.2026

Hulevesien hallinta

Katujen kuivatus toteutetaan pintakallistuksin, hulevesikaivoin ja -viemärein. Kadun rakennekerrokset kuivatetaan salaojin.

Nykyisille kiinteistöille uusitaan tai rakennetaan hulevesiliittymät ja uusille kiinteistöille rakennetaan hulevesiliittymävaraukset.

Ratakadulla, Saaristonkadun ja Ratakujan välisen alueen länsipuolen viherkaistalla, käsitellään hulevesiä paikallisesti, toteuttamalla matalia biosuodatusalueita, jotka ovat noin 50 cm ympäristöään alempana ja ne saavat ajoittain lammikoitua. Biosuodatuspainanteista hulevesiä imeytetään hallitusti biosuodatusrakenteen kautta salaojiin. Lammikoitumista säädellään ylivuotokaivolla. Biosuodatusalue rajataan kiveyspinnoin. Biosuodatusalue on kasvipeitteinen ja istutettava kasvillisuus monilajista ja -kerroksellista, jolloin istutuksissa käytetään eri kokoisia pensaita, puita ja perennoja.

Kadun korkeusasema- ja päällystemateriaali

Katujen korkeusasemat ovat suunniteltu siten, että liittymiset nykyisiin pihakorkeuksiin on mahdollisia katu- ja kiinteistörajojen puitteissa. Kiinteistöjen sisäänkäyntien kohdalla ratkaisut pyritään suunnitella siten että päästäisiin esteettömiin sisäänkäynteihin.

Ajoratojen ja pääosin jalankulun- ja pyöräilyväylien päällysteet suunnitelmassa esitetään asfalttipäällysteisinä. Esteettömyyden erikoistason reitit radan alittavalta kävelytunnelilta Ratakadun joukkoliikennepysäkeille, saattoliikenteen pysäköintipaikat sekä Asemanraitin jalkakäytävä ja välikaista esitetään luonnonkivipintaisina. Katualueen ja tonttien liitoskohtien päällyste-, yms. materiaalien ja rakenteiden yhteensovitus tehdään rakennussuunnittelun yhteydessä.

Katujen reunakivet toteutetaan luonnonkivistä ja välikaistakiveykset graniittinoppakivistä. Reunakiven näkyvä korkeus on 12 cm, joukkoliikennepysäkkien kohdalla 16 cm, tonttiliittymien, taksiaseman ja pitkittäispysäköintipaikkojen kohdalla reunakiven näkyvä etureunan korkeus 3 cm ja takareunan korkeus 6 cm ja suojateiden kohdalla reunakiven etureunan korkeus on 0 cm ja takareunan korkeus 2. Taksiaseman ja saattoliikenteen pysäköintipaikkojen kiveämisessä hyödynnetään punasävyistä kierrätysnoppakiveä. Saaristonkadun noppakiveyksissä käytetään paikalta purettuja graniittinoppakiviä.

Istutukset ja pysyväisluonteiset rakennelmat ja laitteet

Ratakadulla kadun poikkileikkauksen muuttuessa nykyiset katupuut poistetaan. Uudet istutettavat katupuut sijoittuvat Ratakadun länsipuolella kadun ja jalkakäytävän väliin jäävälle välikaistalle ja itäpuolella kadun ja pyöräkaistan väliselle välikaistalle sekä keskisaarekkeisiin. Ratakujan nykyiset

KATUSUUNNITELMASELOSTUS

sivu 7(7)
9.1.2026

puut poistetaan ja uusia puuistutuksia on esitetty keskisaarekkeisiin. Topinkadulta poistetaan nykyinen havupuu katu- ja vesihuoltorakentamisen ja liikenneturvallisuuden vuoksi.

Ratakadun itäpuolen ja Ratakujan välikaistoille, sekä tonttien ja rata-alueen rajapinnoille on esitetty niittyä.

Ratakadun länsipuolen välikaistoille ja keskisaarekkeisiin sekä Asemaraitin välikaistoille on esitetty monilajisia pensas-/ perenna- ja koristeheinäistutuksia.

Ratakadun keskisaarekkeisiin ja Asemaraitin edustalle on esitetty telineisiin tuettuja köynnösistutuksia.

Suunnittelualueella Ratakadun ja Asemanraitin välikaistoille esitetään kiinteitä polkupyörän runkolukitustelineitä ja katuoska-astioita sekä penkkejä.

Katualueella tulee säilymään tietoliikenne- ja sähköverkon maanpäällisiä rakennelmia ja laitteita kuten jakamokaappeja ja mainostauluja. Mainostaulujen ja jakamoiden sijainnit tarkentuvat jatkosuunnittelussa.

Valaistus

Uusi katuvalaistus toteutetaan LED-valaisimin Ratakadulla M3b, Ratakujalla, Topinkadulla M5, Asemanraitilla P2 sekä Ratakadun jalkakäytävillä ja pyöräväylällä P1 valaistusluokan vaatimusten mukaisesti.

Ratakadulla valaistus sijoittuu ajoradalla keskisaarekkeisiin ja ajoradan molemmilla puolilla olevilla rinnakkaisilla jalankulku- ja pyöräilyväylillä väylien ajoradan puoleisiin reunoihin. Ratakujalla valaisinpylväät sijoittuvat ajoradan keskisaarekkeeseen, Topinkadulla ajoyhteyden eteläpuolelle ja Asemanraitilla jalkakäytävän ja kaksisuuntaisen pyöräilyväylien välissä olevalle erotuskaistalle. Valaistusta himmennetään yöaikaan.

Kunnossapito

Kohteen kunnossapitovastuut ovat tavanomaiset kunnossa- ja puhtaanapitolain mukaiset.

Kustannusarvio

Hankkeen rakentamisen kustannusarvio katujen ja ympäristön osalta on noin 4,0 miljoonaa euroa

Aikataulu

Peruskorjaus on tarkoitus toteuttaa vaiheittain alkaen aikaisintaan v. 2026.